

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ontvangen: 22 mei 2025

2025-022--

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Leiden
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 9500
2300 RA LEIDEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
52573744

Datum 22 mei 2025
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo master Mediastudies

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 9 mei 2025, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 9 mei 2025, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Mediastudies tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Den Haag.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 mei 2025, kenmerk 2025-022, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om wo-masteropleiding Mediastudies tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Den Haag.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan het behoeftecriterium. Aan de beoordeling van het ruimtecriterium is daarom niet toegekomen.¹ Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Onze referentie
52573744

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO

Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe vestigingsplaats
Voltijd wo master
Mediastudies
Universiteit Leiden
Den Haag

Kenmerk CDHO

2025-022

Kenmerk aanvrager

-

Datum

13 mei 2025

Geachte heer Bruins,

De Universiteit Leiden heeft een aanvraag ingediend om de wo master Mediastudies ook als bekostigde voltijdopleiding in de gemeente Den Haag te mogen aanbieden. Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag. De toelichting maakt integraal onderdeel uit van het advies.

Advies CDHO over de bekostiging

De CDHO adviseert *negatief* te besluiten op het verzoek van de Universiteit Leiden om de wo master Mediastudies ook als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Den Haag.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Prof. mr. dr. P.F. van der Heijden
Vicevoorzitter CDHO

Algemene toelichting op de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de opleiding Mediastudies ook in de gemeente Den Haag verzorgen. De aanvrager biedt deze opleiding al aan in de gemeente Leiden. Het gaat om een Nederlandstalige wo master van 60 studiepunten die de aanvrager in voltijd wil aanbieden.

In de nieuwe vestigingsplaats van de opleiding wil de aanvrager de nieuwe afstudeerrichting Digital Media and Society aanbieden. Deze afstudeerrichting bestudeert de politieke, culturele en sociale impact van digitaliseringsprocessen. Studenten worden geleerd hoe zij problemen rondom digitalisering, robotisering en automatisering kunnen signaleren en oplossen. De afstudeerrichting heeft een theoretische en een praktische leerlijn.

De opleiding is direct toegankelijk voor studenten met een afgeronde wo bachelor. Studenten moeten volgens de aanvrager binnen hun bacheloropleiding tenminste 30 studiepunten aan vakken hebben gevolgd in de geesteswetenschappen en 30 studiepunten aan vakken over digitale media hebben gevolgd. Dit laatste kan ook worden vervangen door relevante werkervaring.

Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen onder meer de functies toezichthouder digitale transformatie, digital curator, kennisbeheerder digitale cultuur, digitaal archivaris en adviseur digitale duurzame toegang vervullen. Ook komen afgestudeerden in aanmerking voor functies als beleidsmedewerker, beleidsadviseur en consultant op het gebied van digitale media.

Afstemming

De aanvrager heeft de aanvraag afgestemd met andere instellingen via een email en het discipline-overleg Letteren en Geesteswetenschappen. Hierbij zijn de universiteiten uitgenodigd voor twee spreekuren om het voornemen te bespreken, waarvan alleen het tweede spreekuur is bezocht. Hieruit zijn geen bezwaren naar voren gekomen. Een laatste bespreking in het discipline-overleg Letteren en Geesteswetenschappen heeft ook niet geleid tot bezwaren.

Analyse verwant aanbod

De CDHO vindt met de aanvrager de wo master Mediastudies (aangeboden door zes instellingen¹) sterk verwant aan de onderhavige opleiding. De aanvrager heeft hierbij specifiek naar afstudeerrichtingen met een focus op digitalisering en nieuwe media gekeken. De CDHO vindt alle opleidingen met dezelfde ISAT-code even verwant.

De CDHO vindt ook de wo master Mediastudies (research) (aangeboden door drie instellingen) sterk verwant, omdat deze inhoudelijk sterk overlapt met de onderhavige opleiding, een vergelijkbare instroomdoelgroep bedient en studenten opleidt voor vergelijkbare beroepen als de onderhavige opleiding.

¹ Waar de CDHO spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld. De opleiding Mediastudies staat met twee verschillende ISAT-codes in RIO.

Verder vindt de CDHO de wo master Beleid, Communicatie en Organisatie (aangeboden door één instelling) zijdelings verwant aan de onderhavige opleiding, omdat deze opleiding inhoudelijk deels overlapt met de onderhavige opleiding, ten dele dezelfde instroomdoelgroep bedient en studenten opleidt voor vergelijkbare beroepen als de onderhavige opleiding.

De instroom in de verwante opleidingen schommelde in de afgelopen vijf jaar rond de 1000 studenten (zie Bijlage 2).

De aanvrager verwacht dat er in het eerste jaar 30 studenten zullen instromen en dat dit aantal op termijn zal oplopen naar 50 studenten per jaar.

Toelichting op advies over de bekostiging²

Er is geen behoefte aan nieuwe medewerkers aangetoond zoals bedoeld in criterium a³

De CDHO concludeert dat de aanvrager geen behoefte aan nieuwe medewerkers met het specifieke profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond.⁴

Een algemene arbeidsmarktbehoefte aan beleidsadviseurs met kennis van digitalisering is aangetoond⁵

De ROA-prognoses geven geen eenduidig beeld

De CDHO stelt vast dat de ROA-prognoses geen eenduidig beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

- De door de aanvrager betrokken beroepsgroep 'bibliothecarissen en conservatoren' is relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals bibliothecarissen en archivariissen en conservatoren. ROA verwacht voor deze beroepsgroep enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.
- De door de aanvrager betrokken beroepsgroep 'beleidsadviseurs' is ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding alleen in aanmerking komen voor functies binnen deze beroepsgroep die gericht zijn op digitalisering. ROA verwacht voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.
- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype 'sociale en maatschappijwetenschappen' is niet relevant omdat hier slechts twee sterk verwante opleidingen in zijn opgenomen (de wo

² De CDHO betreft bij dit advies alleen gegevens die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

³ Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

⁴ De CDHO laat de aangehaalde citaten uit interviews met maatschappelijke partners buiten beschouwing omdat niet duidelijk is (1) wanneer deze interviews zijn afgenomen en (2) of de respondenten een positie bekleden waarin zij een gezaghebbende uitspraak kunnen doen over de behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

⁵ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AISot2028>) en de gegevens uit de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

masters Mediastudies en Mediastudies (research)) naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen.

- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype 'master taal en cultuur' is niet relevant omdat hier geen sterk verwante opleidingen in zijn opgenomen.

De arbeidsmarktinformatie van het UWV geeft geen eenduidig beeld

De CDHO constateert dat de behoefte aan werknemers in de beroepsgroep 'bibliothecarissen en conservatoren' in lijn is met het landelijk gemiddelde en dat dit een positieve indicatie geeft van de behoefte aan afgestudeerden van de master Media Studies, omdat zij voor deze beroepsgroep worden opgeleid. De CDHO constateert daarnaast dat de behoefte in de beroepsgroep 'beleidsadviseurs' onverminderd groot is, maar dat deze beroepsgroep slechts ten dele relevant is voor afgestudeerden van de master Media Studies. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

- De UWV-spanningsindicator typeert de spanning van de beroepsgroep 'bibliothecarissen en conservatoren' zowel landelijk als in de arbeidsmarktregio Haaglanden in de laatste vier kwartalen overwegend als "krap". Dit is in lijn met de algemene krapte op de arbeidsmarkt.
- De UWV-spanningsindicator typeert de spanning van de beroepsgroep 'beleidsadviseurs' zowel landelijk als in de arbeidsmarktregio Haaglanden in de laatste vier kwartalen als "zeer krap". Dit geeft een indicatie van een grote arbeidsmarktbehoefte aan beleidsadviseurs.

Verder constateert de CDHO dat het aantal vacatures binnen de beroepsgroep 'bibliothecarissen en conservatoren' erg klein is. Daarnaast constateert de CDHO dat er veel vacatures openstaan binnen de beroepsgroep 'beleidsadviseurs', maar dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding slechts voor een deel van deze vacatures in aanmerking komen. CDHO overweegt hierbij het volgende:

- Het Dashboard Online Vacatures van het UWV laat zien dat er in de laatste vier kwartalen maandelijks tussen de 53 en 101 vacatures online stonden voor de beroepsgroep 'bibliothecarissen en conservatoren'. In de arbeidsmarktregio Haaglanden stonden er in die periode tussen de 2 en 10 vacatures online. De regionale vacatureaantallen zijn zo klein dat de CDHO hier geen substantiële arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding uit kan afleiden.
- Het Dashboard Online Vacatures van het UWV laat zien dat er in de laatste vier kwartalen maandelijks tussen de 804 en 1638 vacatures online stonden voor de beroepsgroep 'beleidsadviseurs'. In de arbeidsmarktregio Haaglanden stonden er in die periode tussen de 64 en 125 vacatures online. Dit geeft een indicatie van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.
- De specifieke aantallen vacatures voor (1) beleidsmedewerker documentatie, bibliotheek, informatievoorziening, (2) beleidsmedewerker ict, (3) beleidsmedewerker kunst en cultuur en (4) archivaris die de aanvrager heeft aangeleverd zijn niet herleidbaar tot het Dashboard Online Vacatures. De CDHO laat deze gegevens buiten beschouwing.

De CDHO stelt vast dat de 'Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025 - Haaglanden'⁶ van het UWV onvoldoende specifiek is om blijk te geven van een algemene arbeidsmarktbehoefte aan

⁶ Het rapport 'Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025 Haaglanden – 4 juni 2024' (UWV 2024). De aanvrager verwijst naar een vergelijkbaar rapport uit 2023. De CDHO betreft de meest recente informatie bij de aanvraag.

afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. Uit het rapport komt alleen naar voren dat het aantal werknemersbanen in deze regio groeit.

De overige algemene arbeidsmarktgegevens geven een positief beeld

De CDHO constateert dat het meest recente Future of Jobs-rapport⁷ blijkt geeft van een groeiende arbeidsmarktbehoefte in sectoren waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in werkzaam kunnen zijn. De CDHO stelt daarbij vast dat het rapport enkel blijkt geeft van deze ontwikkelingen op een wereldwijd niveau. In het rapport wordt de prognose gedaan dat het aantal banen in de sectoren (1) information technology and digital communications, (2) government and public sector en (3) media, entertainment and sports het hardst zal groeien in de komende vijf jaar. Ook zal de vraag naar onder meer digitale vaardigheden sterk stijgen.

De CDHO stelt vast dat de bronnen over een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte⁸ blijken geven van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede kan komen. Deze bronnen beschrijven algemene ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en de behoefte aan ethische, inclusieve en transparante manieren van denken over dit onderwerp. Deze behoefte komt zowel naar voren in beleidsstukken van de overheid als rapporten van de Topsector ICT en onderzoeksinstituten.

Tot slot constateert de CDHO dat de vacatureanalyse die Lexnova heeft uitgevoerd⁹ blijkt geeft van een algemene arbeidsmarktbehoefte waar de voorgenomen opleiding op aansluit, maar niet van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt de vacatureanalyse valide en navolgbaar. De relevantie van het onderzoek wordt echter beperkt om de volgende redenen:

- De in het onderzoek betrokken functies zijn zeer breed. Afgestudeerden van andere (niet-verwante) opleidingen komen ook voor een groot deel van deze vacatures in aanmerking.
- Er zijn vacatures meegenomen waar afgestudeerden niet zonder meer voor in aanmerking komen.

De CDHO baseert zich hierbij op de volgende analyse.

Het onderzoeksbureau heeft de gehanteerde methode en zoektermen beschreven in het rapport. Er is gebruik gemaakt van de vacaturedatabase van Jobfeed. Lexnova stelt dat de vacatures zijn ontdubbeld door Jobfeed voordat zij in deze database zijn opgenomen.¹⁰ Er is in het onderzoek

⁷ Het rapport 'Future of Jobs Report 2023' (World Economic Forum 2023, p. 29; 38-39).

⁸ De aanvrager verwijst hierbij naar de 'Kennis- en Innovatieagenda (KIA) Digitalisering' (Topsector ICT 2023), het rapport 'Opgave AI. De Nieuwe Systeemtechnologie' (WRR 2021), het rapport 'Algoritmes afwegen: Verkenning naar maatregelen ter bescherming van mensenrechten bij profilering in de uitvoering' (Rathenau Instituut 2022), het rapport 'De digitale samenleving in stroomversnelling' (ECP|Platform voor de InformatieSamenleving 2020), de beleidsbrief 'Hoofdlijnen beleid voor digitalisering' (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 8 maart 2022), de 'Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren' (Rijksoverheid 2022), de 'Strategie Digitale Economie' (Rijksoverheid 2022) en het 'Strategisch Actieplan voor Artificial Intelligence' (Rijksoverheid 2019).

⁹ Het rapport 'Macrodoelmatigheidsonderzoek MA Media Studies - Digital Media and Society - Universiteit Leiden - Deelrapportage: vacatureanalyse' (Lexnova 2023)

¹⁰ De CDHO merkt op dat in andere vacatureanalyses van Lexnova (waar dezelfde methodologie is toegepast) een groot aantal vacatures is meegenomen die door intermediairs zijn geplaatst. De CDHO stelt vast dat de

gekeken naar het aantal vacatures in de vijf jaar voorafgaand aan 30 november 2023.

Er is eerst gezocht naar vacatures die de termen digitalisering en maatschappij combineren. Vervolgens is er gefilterd op vacatures in de beroepsklassen (1) beleid en bestuur en (2) kunst, cultuur en media en ten slotte is er gefilterd op vacatures die vragen om een wo-masterniveau. Op basis van deze onderzoeksvraag zijn er in de afgelopen vijf jaar 986 vacatures geplaatst. De meest voorkomende functietitels die hierbij naar voren komen zijn (1) bedrijfsadviseur (n=142), (2) hoofd beleidszaken (n=56), (3) beleidsmedewerker (overig) (n=55) en (4) projectleider (overig) (n=54). Het overgrote deel van de vacatures (n=585) heeft een standplaats in de provincie Zuid-Holland. De CDHO merkt op dat er ook een groot aantal vacatures voor beleidsmedewerker juridische zaken (n=39) en beleidsmedewerker milieuzaken (n=31) in de resultaten zijn opgenomen. Aangezien afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet zonder meer in aanmerking komen voor deze functies, constateert de CDHO dat het onderzoek te breed is. Dit maakt het onderzoek minder relevant, aangezien het geen beeld geeft van de specifieke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers is niet aangetoond

De CDHO concludeert dat de aanvrager geen behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. De CDHO overweegt hierbij dat geen van de aangehaalde bronnen ingaat op de specifieke behoefte aan medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding. Daarbij constateert de CDHO dat:

- De behoefte aan medewerkers met kennis van digitalisering en de maatschappelijke impact daarvan zo algemeen is dat hier geen specifieke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding uit blijkt;
- De behoefte aan beleidsadviseurs en bibliothecarissen en conservatoren eveneens te algemeen is om een specifieke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding uit af te leiden;
- De relevantie van de vacatureanalyse door de breedte van het onderzoek zo beperkt is dat de resultaten geen blijk geven van een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding.

toegepaste ontdebbelingsmethode dit niet oplost. Dit beperkt de validiteit van veel vacatureonderzoeken. In het geval van dit onderzoek stelt de CDHO vast dat er slechts een klein deel (ongeveer 5%) door intermediairs is geplaatst. De CDHO vindt het onderzoek daarom in dit geval valide.

Bijlage 1: juridisch kader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 voor de CDHO als leidraad gediend.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in maart 2024 gepubliceerd op haar website (A24-021). De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 8 april 2025 ontvangen. Omdat het dossier incompleet was, heeft de CDHO op 10 april 2025 de behandeling van de aanvraag opgeschort en de aanvrager verzocht om het dossier aan te vullen. Op 9 mei 2025 is de aanvulling ontvangen en is de aanvraag weer in behandeling genomen.

Vanaf 8 april 2025 is op de website van de CDHO kennisgegeven van de aanvraag. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Bijlage 2: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'20-'21			'21-'22			'22-'23			'23-'24			'24-'25		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
Mediastudies (60830)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	244	7		303	8		273			292			274		
	Universiteit Leiden (21PB), Leiden	92			82			71			84			100		
	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht	28			32			46			38			23		
	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	66	1		50	1		68	1		64	3		53	2	
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	148			196			196			169			374		
Mediastudies (60831)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	130			118			101			77			76		
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam			75			87			81			77			87
Mediastudies (research) (60832)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	15			11			9			8			12		
	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	23			17			11			10			11		
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	27			40			34			28			30		
Beleid, Communicatie en Organisatie (60052)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	165			190			148			158			180		
Totaal Eerstejaarsinstroom		938	8	75	1039	9	87	957	1	81	928	3	77	1133	2	87